

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ДТЕУ»

Відділення управління, адміністрування та філології
Циклова комісія підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

СИЛАБУС (SYLLABUS) ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

1. Інформація про викладача	
Викладач	Трубляк Галина Миколаївна
Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	викладач
Веб сайт для розміщення курсу	
E-mail	galina.trubliak@gmail.com
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій розміщений на офіційному сайті коледжу ВСП «ВТЕФК ДТЕУ». Інформація доступна за посиланням http://vtec.vn.ua/rozklad-zanyat
2. Опис навчальної дисципліни	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07«Управління та адміністрування»
Спеціальність	076 «Підприємництво та торгівля»
Освітньо-професійна програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Загальна характеристика	Кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи: 48/42 Мова навчання: українська Форма підсумкового контролю: диференційний залік Семестр: 2 Форма навчання: очна
Анотація	Курс «Економічна теорія» розкриває систему відносин між людьми у будь-якій економічній системі, вивчає закони її розвитку, обґрунтовує базові економічні категорії, тому є методологічною основою, фундаментом всіх інших економічних наук.
Технічне та програмне забезпечення/обладнання	Вивчення дисципліни передбачає використання комп'ютерної техніки та програмних продуктів: Microsoft Power Point, додатки Google
Методи навчання	<i>Основними методами навчання є:</i> Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер, використовуються мультимедійні презентації, відео, робочі зошити – опорні конспекти, випереджувальні завдання студентів тощо. Семінарські заняття проводяться з використанням результатів науково-пошукової роботи студентів. Захисту цих результатів; поширеними є ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів. Акцент робиться на особистісному саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати результати роботи, що сприяє формуванню розуміння потреби й готовності до продовження

	самоосвіти протягом життя. Самостійна робота студентів – у відповідності до Положення про його організацію та контроль у ВСП «ВТЕФК ДТЕУ».
Завдання	Завданнями курсу економічної теорії є: - набуття належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки; - розуміння особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури; - набуття навичок аналізу агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем, а також можливостей держави коригувати цей розвиток відповідно до цілей та пріоритетів економічної політики.
Результати навчання (компетентності)	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти має здобути компетентності: загальні: ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Спеціальні: СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства. СК 8. Здатність визначати і задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку. Результатами навчання здобувача освіти з економічної теорії є: РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою. РН 7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності.
Критерії оцінювання навчальних досягнень	Оцінка «відмінно» ставиться студентові тоді, коли він правильно, в повному обсязі розкрив теоретичне питання, володіє економічною термінологією і категоріально-понятійним апаратом, може самостійно мислити, аналізувати питання, ставити і розкривати економічні проблеми, пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями економіки, чітко і логічно відповідає на поставлені запитання; Оцінка «добре» ставиться студентові тоді, коли студент достатньо повно розкрив суть питання, володіє економічними поняттями, але визначив не всі характерні властивості економічного процесу або явища, категорії чи проблеми, недостатньо демонструє здатність до творчого самостійного мислення у вирішенні економічних проблем і ситуацій, не завжди вміє пов'язати теоретичний матеріал з практичними економічними завданнями, не зовсім чітко і логічно відповідає на запитання. Оцінка «задовільно» ставиться студентові тоді, студент лише частково розкрив зміст питання, не повністю визначив суттєві аспекти питання: риси, функції, види, форми тощо, допустив деякі помилки принципового характеру, недостатньо володіє категоріально-понятійним апаратом, не може відповісти на поставлені запитання. Оцінка «незадовільно» ставиться студентові тоді, коли відповіді на теоретичні питання незмістовні або відповідь відсутня. Ситуаційне завдання не вирішене або містить значні помилки.

3. Тематичний план

Назва тем програми	Кількість годин
--------------------	-----------------

	Всього	Аудиторних			СРС (Опрацювання матеріалу)
		Лекційних	Семінарських	Практичних	
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ					
Тема 1. Загальні основи економічного розвитку	8	2	2		4
Тема 2. Суспільне виробництво	4	2			2
Тема 3. Економічні системи	4	2			2
Тема 4. Власність у системі економічних відносин	6	2	2		2
РОЗДІЛ 2. РИНОК І ТОВАРНЕ ВИРОБНИЦТВО					
Тема 5. Ринок та його структура	6	2	2		2
Тема 6. Товарне виробництво	4	2			2
Тема 7. Гроші	6	2	2		2
Тема 8. Конкуренція і монополія	4	2			2
РОЗДІЛ 3. МІКРОЕКОНОМІКА					
Тема 9. Підприємство і підприємництво	8	2	2		4
Тема 10. Доходи населення, їх види та використання	6	2	2		2
Тема 11. Економічна теорія капіталу	4	2			2
Тема 12. Ціни і механізм ціноутворення	4	2			2
РОЗДІЛ 4. МАКРОЕКОНОМІКА					
Тема 13. Кредитна система	4	2			2
Тема 14. Ринок цінних паперів	4		2		2
Тема 15. Економічне зростання та нестабільність	10	2	2		6
РОЗДІЛ 5. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО					
Тема 16. Міжнародний поділ праці та світова торгівля	8	2	2		4
Всього:	90	30	18		42
4. Перелік навчальних робіт					
Теми дисциплін та види робіт					
Лекції			Семінарські/Практичні заняття		
Тема 1. Загальні основи економічного розвитку					
Лекція №1 Тема 1. Поняття економічної теорії 1. Поняття економічної теорії. 2. Виникнення і основні етапи розвитку економічної теорії. 3. Функції економічної теорії.			Семінарське заняття 1. Тема 1. Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука		
Тема 2. Суспільне виробництво					
Лекція №2 Тема 2. Поняття суспільного виробництва 1. Суть, структура, фактори і результати суспільного виробництва. 2. Потреби як рушійний мотив економічної діяльності. 3. Закон зростання потреб. Зміна структури потреб у сучасних умовах.					
Тема 3. Економічні системи					

Лекція №3 Тема 3. Економічна система суспільства 1. Економічна система суспільства. Сутність і структура. 2. Класифікація економічних систем. 3. Типи економічних систем.	
Тема 4. Власність у системі економічних відносин	
Лекція №4 Тема 4. Економічний зміст власності 1. Економічний зміст власності, її місце і роль в економічній системі. 2. Об'єкти та суб'єкти власності. 3. Типи, види та форми власності.	Семінарське заняття 2. Тема 4. Відносини власності
Тема 5. Ринок та його структура	
Лекція №5 Тема 5. Поняття ринку, механізм функціонування 1. Суть ринку. 2. Закони функціонування ринку. 3. Види ринків.	Семінарське заняття 3. Тема 5. Ринкова економіка: сутність, функції і структура
Тема 6. Товарне виробництво	
Лекція №6 Тема 6. Поняття товарного виробництва 1. Виникнення та сутність товарного виробництва. 2. Просте й розвинуте товарне виробництво. 3. Товар і його властивості.	
Тема 7. Гроші	
Лекція №7 Тема 7. Виникнення, сутність і функції грошей 1. Виникнення грошей. 2. Функції грошей.	Семінарське заняття 4. Тема 7. Гроші і грошові системи
Тема 8. Конкуренція і монополія	
Лекція №8 Тема 8. Конкуренція і монополія 1. Умови виникнення конкуренції. 2. Функції конкуренції. 3. Класифікація монополій.	
Тема 9. Підприємство і підприємництво	
Лекція №9 Тема 9. Поняття підприємства та підприємництва 1. Підприємство – первинна ланка економіки. 2. Класифікація підприємств. Малий бізнес у системі ринкової економіки. 3. Функції підприємства. Організація процесу виробництва. 4. Підприємництво. Суть та види підприємницької діяльності.	Семінарське заняття 5. Тема 9. Підприємство та підприємництво в ринковій економіці
Тема 10. Доходи населення, їх види та використання	
Лекція №10 Тема 10. Поняття заробітної плати 1. Суть та види доходів населення. 2. Суть заробітної плати. Фактори, що визначають ставку заробітної плати. 3. Номінальна та реальна заробітна плата. Основні форми заробітної плати.	Семінарське заняття 6. Тема 10. Доходи населення, їх формування та розподіл

Тема 11. Економічна теорія капіталу	
Лекція №11 Тема 11. Капітал та його структура 1. Капітал як економічна категорія. Структура капіталу. 2. Основний капітал. Економічна сутність, зношення, амортизація. 3. Оборотний капітал. Суть і структура. Кругооборот і оборот капіталу.	
Тема 12. Ціни і механізм ціноутворення	
Лекція №12 Сутність ціни і механізм ціноутворення 1. Сутність ціни. 2. Функції та види цін. 3. Механізм ціноутворення.	
Тема 13. Кредитна система	
Лекція №13 Тема 13. Поняття і структура кредитної системи 1. Об'єктивна необхідність, сутність і функції кредиту. 2. Форми кредиту. Внутрішній державний борг. 3. Банки. Види банків. Банківська система України.	
Тема 14. Ринок цінних паперів	
	Семінарське заняття 7. Тема 14. Організаційно-правові засади функціонування ринку цінних паперів
Тема 15. Економічне зростання та нестабільність	
Лекція №14 Тема 15. Економічне зростання 1. Суспільне відтворення. 2. Поняття економічного зростання та його вимір. 3. Фактори економічного зростання. 4. Протиріччя економічного зростання.	Семінарське заняття 8. Тема 15. Економічне зростання та нестабільність
Тема 16. Міжнародний поділ праці та світова торгівля	
Лекція №15 Тема 16. Економіка глобальних проблем 1 Головні причини виникнення глобальних проблем. 1. Мілітаризація економіки та забезпечення стабільного миру. 2. Шляхи розв'язання екологічної проблеми. 3. Шляхи розв'язання паливно-енергетичної та сировинної проблем.	Семінарське заняття 9. Тема 16. Глобальні проблеми світового господарства

5. Політика ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» та очікування

Дотримання умов доброчесності	Дотримання Положення про академічну доброчесність ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Доступні за посиланням: http://www.vtec.vn.ua/sites/default/files/page/files/9._pro_dotrymannya_akademich_noyi_dobrochesnosti_pedagogichnymy_pracivnykamy_ta_zdobuvachamy_osvity.pdf
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу студентів ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Доступне за посиланням: http://www.vtec.vn.ua/sites/default/files/page/files/1._23.11.23_pro_organizaciy_u_osvitnogo_procesu.pdf Оцінювання знань відповідно до «Положення про систему наскрізного контролю знань студентів ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Доступне за посиланням: http://www.vtec.vn.ua/sites/default/files/page/files/4._pro_systemu_naskriznogo_kontrolyu_znan_studentiv.pdf

6. Перелік питань до заліку

1. Поняття економічної теорії.
2. Виникнення і основні етапи розвитку економічної теорії.
3. Функції економічної теорії.
4. Економічні категорії та економічні закони.
5. Розвиток економічної думки в Україні.
6. Суть, структура, фактори і результати суспільного виробництва.
7. Потреби як рушійний мотив економічної діяльності.
8. Закон зростання потреб. Зміна структури потреб у сучасних умовах.
9. Структура суспільного виробництва. Процес виробництва.
10. Економічна система суспільства. Сутність і структура.
11. Класифікація економічних систем. Типи економічних систем.
12. Продуктивні сили та виробничі відносини.
13. Економічний зміст власності, її місце і роль в економічній системі.
14. Об'єкти та суб'єкти власності.
15. Типи, види та форми власності.
16. Роздержавлення і приватизація як методи реформування відносин власності в Україні.
17. Суть ринку. Види ринків.
18. Закони функціонування ринку.
19. Поняття інфраструктури ринку.
20. Характеристика основних структурних елементів ринку.
21. Виникнення та суть товарного виробництва. Просте й розвинуте товарне виробництво.
22. Товар і його властивості.
23. Закон вартості та його функції.
24. Виникнення грошей. Функції грошей.
25. Види грошей в сучасній економіці.
26. Закони грошового обігу.
27. Умови виникнення конкуренції. Функції конкуренції.
28. Класифікація монополій.
29. Антимонопольна політика держави.
30. Класифікація підприємств. Малий бізнес у системі ринкової економіки.
31. Сутність та функції підприємства. Організація процесу виробництва.
32. Підприємництво. Суть та види підприємницької діяльності.
33. Інтереси підприємців та суспільства.
34. Місце домогосподарства в економічній системі суспільства.
35. Суть та види доходів населення.
36. Суть заробітної плати. Фактори, що визначають ставку заробітної плати.
37. Номінальна та реальна заробітна плата. Основні форми заробітної плати.
38. Джерела формування сімейних доходів та їх використання.
39. Капітал як економічна категорія. Структура капіталу.
40. Основний капітал. Економічна сутність, зношування, амортизація.
41. Оборотний капітал. Суть і структура. Кругооборот і оборот капіталу.
42. Витрати виробництва.
43. Прибуток і норма прибутку.
44. Сутність ціни. Функції та види цін. Механізм ціноутворення.
45. Об'єктивна необхідність, суть і функції кредиту.
46. Форми кредиту. Внутрішній державний борг.
47. Банки. Види банків. Банківська система України.
48. Структура ринку цінних паперів. Суб'єкти фондового ринку.
49. Принципи розвитку ринку цінних паперів.
50. Поняття економічного зростання та його вимір.
51. Поняття циклічності. Економічні цикли та їх фази.
52. Зайнятість населення. Сутність і причини безробіття. Типи безробіття його наслідки.
53. Соціальний захист населення.
54. Сутність, причини, види і наслідки інфляції.
55. Антиінфляційні заходи держави.

56. Об'єкти, суб'єкти, принципи, методи та функції державного регулювання.
57. Головні причини виникнення глобальних проблем.
58. Світове господарство: його структура та етапи розвитку.
59. Міжнародний поділ праці.
60. Форми економічних відносин.

7. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Базилевич В. Д. Макроекономіка : підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик; за ред. В. Д. Базилевича. – 3-є вид. – Київ : Знання, 2006.
2. Білецька Л. В., Білецький О. В., Савич В. І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка). Навч. пос. 2-ге вид. перероб. та доп. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 688 с.
3. Економічна теорія /Під редакцією Предборського В.А. – К.: Кондор, 2003. — 492 с.
4. Кокарев І. В. Основи економічної теорії : навч. посібник / І. В. Кокарев. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с.
5. Мочерний С.В. Основи економічних знань: Підручник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. — 312с.
6. Основи економічної теорії: Навчальний посібник / За заг. ред. П.В.Круша, В.І.Депутат, С.О.Тулчинської. – К.:Каравела, 2008. — 448с.
7. Романюк М. Д., Івасишин О. І., Репела Н. П., Татунчак Я. І. Економічна теорія: навчальний посібник для студентів ВНЗ / М. Д. Романюк, О. І. Івасишин, Н. П. Репела, Я. І. Татунчак. – Рек. МОН. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2011. – 609 с.

Додаткові:

8. В.Д.Лагутін, В.М.Попов, О.П.Колчигін. Основи економічної теорії. Тестові завдання для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямів підготовки «Економіка і підприємництво», «Менеджмент» для денної та заочної форми навчання. Київ, 2008. – 90с.
9. Пічугіна Ю.В., Максимова Ю.О., Матюк Т.В. Основи економічної теорії: Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи студентів спеціальності 033 «Філософія» / Ю.В. Пічугіна, Ю.О. Максимова, Т.В. Матюк. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2021. – 52 с.
10. Федоренко В.Г., Ружевський М.М., Палиця С.В., Пінчук Ю.Б. Основи економічної теорії: навч. посіб./ В.Г.Федоренко, Ружевський М.М., Палиця С.В., Пінчук Ю.Б. – 2-ге перероб. і доповн.. – К:Алерта, 2012. – 312с.

Інтернет джерела:

11. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/>
12. Урядовий портал КМУ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>
13. Офіційний сайт міністерства фінансів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mof.gov.ua/uk>
14. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://ukrstat.gov.ua/>